

kan man jo saa meget lettere gaa ind paa den. — Og naar den højtærede Landbrugsminister sagde, at hvis man vilde give en saadan Bestemmelse, som den nye § 5 indeholder, burde man da have givet et Moratorium med Hensyn til det, vil jeg dertil svare, at der er et andet Hensyn at tage, nemlig Hensynet til Afgiftsnyderne. Vilde man give Moratorium med Hensyn til det hele, vilde det efter vor Opfattelse falde alt for haardt paa Afgiftsnyderne. For at undgaa det, begrænser man Moratoriet til det, som Yderne efter den Maalestok, vi nu opstiller, kan antages i Aar at ville komme til at betale mere end normalt. Det maa antages, at denne Merbetaling maa falde særlig tungt paa Yderne, og paa den anden Side vil Nyderne, som her faar mere end det normale, lettere kunne give Moratorium, Henstand med Hensyn til dette mere, end de vilde kunne med Hensyn til den hele Afgift. Derfra skriver sig den Begrænsning, vi har med Hensyn til vor nye § 5.

Justitsministeren (Zahle). De Udtalelser, den højtærede Ordfører (Godskesen) nu fremkom med, giver mig Anledning til en ganske kort Udtalelse. Jeg skal ikke komme vidtløftigt ind paa det retlige Grundlag for det foreliggende Forslag; jeg udtalte mig jo ret udførligt derom ved dette Forslags første Behandling, og jeg skal ikke vende tilbage til længere Betragtninger desangaaende. Men den meget ærede Ordfører udtalte, at naturligvis skal en Afgørelse være rigtig, men der kommer dog ogsaa et Tidspunkt, hvor der skal falde evindeligt Tielse paa Sagen, hvor der ikke er mere at gøre ved den Sag, og saa sagde den ærede Ordfører, at naar en Sag er paadømt ved en Underinstans og ikke har summa appellabilis, er der ikke mere at gøre ved den; og i hvert Fald, naar den er paadømt ved Højesteret, er der ikke under nogen som helst Omstændigheder noget at gøre ved den. Begge disse Betragtninger er uberettigede. Hvis det oplyses om en Sag, der ikke har summa appellabilis, fordi den ikke drejer sig om det fornødne Beløb til, at den kan appelleres, at Dommen hviler paa et faktisk urigtigt Grundlag, vil vedkommende ved at søge Justitsministeriet kunne faa Bevilling til at lade Sagen appellere; og hvis det oplyses om en Højesteretssag, at Dommen i og for sig hviler paa et faktisk urigtigt Grundlag, kan man ogsaa faa den Sag optaget, idet man ved Justitsministe-

riets Hjælp kan faa Sagen indbragt paa ny for Højesteret og Dommen ændret ved en ny Dom. Hvis det, som Tilfældet har foreligget, oplyses, at en Kvinde, som er dømt for at have myrdet sit eget Barn, overhovedet aldrig har født et Barn, er det en ny Oplysning i Sagen, som gør, at det er givet, at Dommen er forkert, saa at Sagen maa gaa om igen for Højesteret, og Dommen maa gøres om, thi Afgørelsen skal være rigtig, der maa ikke noget staa fast, naar det faktisk er urigtigt. Derfor har det været Ministeriet magtpaaliggende, naar det blev oplyst, eller naar Omstændighederne med megen Tydelighed godtgjorde, at Kapitelstakstens Ansættelse nogle Steder led af Fejl, at faa disse Forhold undersøgt og faa Fejlen rettet. Naar det er sket, træder Kapitelstaksten i Kraft, naturligvis i den rigtige Skikkelse.

Jeg skal kun gøre en enkelt Bemærkning angaaende det retlige Grundlag for det foreliggende Forhold. Det bliver stadig sagt og antaget, at det er et Indgreb i de bestaaende Rettigheder. Men saadanne Indgreb gør vi virkelig ved mange Lejligheder i denne Tid, og det er vi nødt til. Under disse Forhandlinger har jeg først været til Stede her og derefter et Øjeblik nede i Folketinget, fordi der til anden Behandling forelaa et af mig fremsat Lovforslag om Henstand med Betaling af Pantegæld. Det Lovforslag er nu vedtaget ved anden Behandling i Folketinget efter en enstemmig Indstilling fra Udvalget, og det griber i Sandhed ogsaa ind i Kontraktforhold, med Hensyn til hvilke man kunde paaberaabe sig Grundlovens § 82 lige saa vel som med Hensyn til det Forslag, som her foreligger til Behandling. Dette Forslag om Betalingshenstand med Pantegæld foreskriver, at selv om Kreditor med lovligt Varsel har opsagt en Pantegæld til Udbetaling i Juni 1915, skal han dog, hvis dette Forslag bliver til Lov, ikke kunne faa sin Kapital før den 31. December 1915. Det er sandelig ogsaa bestaaende lovlige Kontraktforhold, der gribes ind i. Og det er vi nødt til at gøre, mine Herre. De kan ikke i disse Tider afvise alle Lovforslag, som griber ind i bestaaende Kontraktforhold, og et Argument mod et Lovforslag derfra, at det griber ind i bestaaende Forhold, er derfor under de foreliggende Forhold værdiløst. For Resten er man jo ogsaa her gaaet ind paa at gribe ind i bestaaende Kontraktforhold, thi det Lovforslag, her foreligger til Behandling, har jo et Moratorium med Hen-